

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Praesertim Augustini, Et Thomae Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Sacramentis In Genere Et Specie - Libros Octo Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput 35. Decipiuntur multi & valdè multi Christiani, etiam Sacerdotes &
Religiosi, qui ex eo quòd abstineant à peccatis mortalibus grossis &
visibilibus, existimant se dispositos ad dignam ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73212](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73212)

- 428 Septimò, præmissâ Confessione, Sacerdos celebrare, & Laicus communicare licitè potest post habitam eo die copulam carnalem, vel pollutionem voluntariam, sive secum, sive cum compliçe, sive per fornicationem, sive per adulterium, sive per peccatum contra naturam, seu quocumque alio modo. Mascarenhas de Sacram. tr. 4. disp. 5. n. 284.
- 429 Octavò, consulendum est proximè dictis, ipso die voluntariæ pollutionis, fornicationis, adulterii, &c. ad sacram mensam accedere, dummodò doceant, & confiteantur. Idem ibidem n. 285.
- 430 Nonò, Communio multò magis consulenda est conjugatis, ipso die copulæ habitæ causâ voluptatis. Joannes Sancius loco citato.
- 431 Decimò, extra culpam est quisquis Eucharistiam sumit, sibi non conscius peccati mortalis. Sefimafonus Auctor questionis: *an melius sit frequentius, quam rarius communicare.* Contra quem Arnaldus librum scripsit de frequenti Communione.
- 432 Undecimò, etiam illi qui sui ipsorum amore tument, ac sæculo prodigiosum in modum addicti sunt, quamlibet implicati mortalibus delictis, dummodò prius confiteantur, laudabiliter communicant octavo quolibet die. Idem ibidem, ad id eas proferens rationes quæ vel nihil probant, vel probant ipsos, præmissâ Confessione, laudabiliter communicare quotidie.
- 433 Nonnullas quidem ex allatis propositionibus negat nositer Marcus à S. Francisco Carmelita exalceatus in Aurifodina sua. Sed in ea p. 3. c. 4. & p. 4. c. 9. ea tradit principia, ex quibus consequi videntur. Idem censet de peritque aliis, qui tria cum ipso principia sequentia tradunt. 1°. quòd ordinariè facili sit conversio peccatorum, quamlibet grandium, frequenter, & citò in eadem gravia relabentium, nec multò eget tempore, vel labore, nec laboriosis penitentiar operibus. 2°. quòd sine illis Confessariis ordinariè credere debeat delicti peccatoribus, etiam consuetudinariis, se contritos asserentibus, ipsosque statim absolvere, nisi manifesta ratio, distincta à frequentia, cito, & facili illo relapsu, appareat in contrarium. 3°. quòd ad dignam fructuosamque Communionem solummodò requiratur status gratiæ. Si enim hæc vera sunt, omnes allatæ propositiones suapte sponte fluunt. Si enim ad dignam fructuosamque Communionem status gratiæ sufficit, & hic, non præmissis penitentiar operibus, à delictis peccatoribus tam citò & facile obtineri queat: igitur non obstante quotidiano in eadem gravia relapsu, quotidie absolvi poterunt, postque confessionem & absolutionem, dignè & fructuosè, nedum semel in hebdomada, sed & quotidie communicare.
- 434 Ad objectionem itaque respondeo 1°. nihil probare, quia nimium probat, secundum allata principia Auctorum illius. Qui enim statuunt principium illud: in conscio peccati mortalis à Tridentino non requirit nisi reconciliationem cum Deo, per confessionem, ordinariè statuunt & primum ac secundum principium n. præcedenti expontum. Quibus suppositis ex objectione consequuntur omnes propositiones à n. 423. ad 433. enarratæ.
- 435 Respondeo 2°. negando antecedens. Valdè enim differunt duæ istæ propositiones. Prima, *ea probatio necessaria est, ut nullus, sibi conscius mortalis peccati, absque præmissâ sacramentali Confessione ad sacram Eucharistiam accedere debeat.* Secunda, *ea probatio sufficit, vel unice consistit in hoc quòd nullus sibi conscius, &c.* Primum quidem asserit Tridentinum; sed non secundum. Neque secundum magis inferri potest ex primo, quam inferri queat: ergo, secundum Tridentinum, quilibet peccator, quamlibet magnus, quamlibet consuetudinarius, & recidivus, statim atque confessus fuerit, ad sacram Communionem dignè & fructuosè accedere potest. Quo dato sequentur omnes propositiones supradictæ. Unde Perlinus è Soc. Jesu Theologiæ olim Coloniarum Professor, sacri convivii dist. 2. c. 6. inanem ostendit objectionem illam ex Tridentino, dicens: *Neque Tridentinum aliter sensit capite illo 7. fest. 13. ubi haudquaquam invenies quod adversarij putant, dignè communicare illum, qui absque lethali communitas. Quòd si dixerint, aperte legi: cum asserat, communicare indignè, qui lethali adstrictus scelere communicas: hinc enim rectè colligitur (à contrario) dignè communicare, qui ab illo immunis communicat. Respondimus esse falli, & male colligere. Malum namque ex quolibet defectu; bonum ex integra causa, ut omnes sciunt.*
- Noster quoque Lumbicus in observat. Theol. 436 circa propositiones ab Innoc. XI. damnatas n. 503. rectè observat, Tridentinum loco citato solum determinasse controversiam quæ tunc erat: an utique, datâ cupiâ Confessarij, necessariò præmittenda foret Confessio? an sufficeret contritio? An verò, præter contritionem & Confessionem, ultra requiretur alia dispositio devotionis & reverentiæ, atque immunitatis ab affectu ad venialia peccata? tunc controversiam non fuisse, nec Tridentinum ex professo determinasse, nisi quatenus (in favorem asseritionis nostræ) requisivit præparationem cum magna reverentiâ & sanctitate.
- Obijcies 4°. communicare est manducare. Ad 437 manducandum autem fructuosè nihil amplius requiritur, quam usus vitæ: igitur ad communicandum non requiritur nisi usus gratiæ, quæ est vita spiritualis animæ.
- Respondeo argumentum istud non infirmare, sed firmare doctrinam cap. 33. utpote quo conficitur ad fructuosam Communionem requiri usum vitæ spiritualis, qui usus est charitas vel devotio actualis vel virtualis, sine qua alimentum istud spirituale non proficere, experientia probat. Sine ea proinde cavendum à Communionem, sicut infirmis & convalescentibus cavendum à nimia nutritione. *Impura namque corpora, quæ magis nutris, eò magis laedi, ut habet Medicorum aphorismus.* Argumentum autem nimis nutritionis in convalescente, est quòd alimentum ipsi non proficit. Quod dum Medicus perspicit, alimentum nimis validum (quale est Eucharisticum) nimis proinde nutriens ipsi subtrahere debet.

CAPUT XXXV.

Decipiuntur multi & valdè multi Christiani, etiam Sacerdotes & Religiosi, qui ex eo quòd abstineant à peccatis mortalibus grossis & visibilibus, existimant se dispositos ad dignam fructuosamque Communionem, cum non sint.

Probatur 1°. quia multi & valdè multi Christiani, etiam Sacerdotes & Religiosi, venialia peccata cavere, & emendare parùm vel nihil curant, imò valdè negligunt. At is valdè timendum est, ne extra statum gratiæ sint, prout ex Scriptura, & dictis Sanctorum ostendi to. 1. l. 10. p. 3. c. 22. à n. 192. ad 205. quippe versantur in proximo periculo peccati mortalis, valdè negligenter faciunt opus Dei, sunt tepidi illi (de quibus Apoc. 3.) quos Deus incipit evomere ex ore suo, peccant graviter contra primum maximumque præceptum, sicut & contra præceptum cum timore & tremore operandi salutem suam, contra præceptum quoque vigilandi omni tempore, necnon contra præceptum, quo Christiani omnes, maxime Ecclesiastici & Religiosi, sub gravi obligatione tenentur seridè quotidie ad perfectionem

tendere, seriatimque operam navare ad quotidie augendam in se dilectionem Dei. Quæ omnia ibi copiosè probata videri possunt; confirmatque Iveninus de Sacram. differt. 4. q. 7. c. 3. a. 2. dum docet quòd peccata venialia, quæ voluntariè sapius committuntur, in Communionis indignè suscipiendæ discrimen adducant.

439 Probat 2°. quia tales aded deficiunt à vita Christiana, Ecclesiastica & religiosa, ut vix fieri possit, quòd diu sint in statu gratiæ, & ordinariè sint extra viam salutis, prout probatum est ibidem à n. 205. ad 220.

440 Probat 3°. quia de iis Taulerus serm. 4. suprà laudato dicit, quòd in mortalium peccatorum præcipuo sunt constituti, jamque propè est, ut vel intus, vel foris incomparabile eorumdem peccatorum damnam incurvant. Imò frequenter, antequam advertant, ipsi sibi multa gravia collabuntur. De iis verò loquitur, qui hominum amicitias superstiti, & vanas animi recreationes ac levitates expectant, & in delectationibus propter Deum emori renuntiant. Et de iisdem subiungit: Ipsi ad reverendissima Christi Sacramenta accedere non metunt, suas nihilominus consuetudines & modos retinentes, nec aliquid ex prædictis repudiare volentes. . . . Verum utrum ipsi feliciter hinc discessuri, & ad extremum salvandi sint, vehementer incertum est: eo quòd fundus eorum sante irretitus est. Unde ubi necessitas extrema ingruerit. . . . nequiti profusus quo in statu sint, nec facile Deum invenire poterunt, &c. Sermone verò 1. dixerat: si nolle cupis, aurum dignè hoc Sacramentum percipere, vide si cor tuum magis abstractum sit ab omnibus extra Deum, & si vita, quam ipsum in se operatum est, foris appareat, & operetur in exteriori homine tuo, in sensibus, in moribus, in conversatione, in verbis, in actibus tuis. . . . Quod quisquis in se non sentit, sed potius cor suum vanitati & otio deditum, ac vacuum, & extrinsecus se dissolutum, ac levem in risu, in verbis, in cultu corporis, stoliditati quoque vacantem, ac potissimum per immoderatas suas recreationes perennem tempus, & cor denique suum miserè negligentem invenit, atque sciens & sponte talis perseverat, ac nihilominus ad hoc reverendissimum accedit Sacramentum, magno se periculo exponit. Credite mihi, ut Iohannes citum inconvenientem rejicit, sic Dominus Deus ejusmodi hominem ex ore suo multaque præstare ei non accedere.

441 Probat 4°. quia illuminatissima Virgo Mediolanensis, sanctissimæ memoriæ, dicta in sæculo Virginia Negya, in Claustro Soror Angelica Paula Antonia, epist. 19. (ex iis, quæ in Concilio Tridentino per R. P. Didacum Laynez, Generalem Societatis, ad id à Legatis Concilii commissum, approbata fuerunt) dicit, ad sacramentam indignè accedere, non solum eos qui accedunt in statu peccati mortali; verum etiam eos qui ad eam accedunt, nec Christi mortem annuntiant. Quippe nos docet magnus ille Apostolus 1. Cor. 11. ab eo panem hunc indignè manducari, qui non judicat corpus Domini, i. sive causam mortui. Ex quo ipso adstringitur ad mortendum omni peccato, sibi que ipsi, & cupiditatibus suis, ad signata Domini Jesu portandum in corpore suo, ad ea que de sunt passionum Christi adimplenda, & ad glorificandum in cruce ipsius, atque in infirmitatibus suis. Quodnam est autem iudicium, quòd sibi manducat ejusmodi anima? De ea hic non loquor, que in mortali perseverat crimine; sed de ea que communicat, nec curat proficere in virtute, nec in perfectione progredi, sed in sua tepiditate, degenerique negligentia seipsum fruet. Audite S. Paulum predicantem: Ideo inter vos multi infirmi & imbecilles, & dormiunt multi. Ipse est status homi-

num istorum, qui semper eadem manent, in passionibus suis ferventes, magni boni incapaces, debiles & fragiles, ignorantes & cæci, pigri & somnolenti, spiritu torpentes, absque fervore, in tenebris ambulantes, nec nunquam in virtute & perfectione proficientes. Dum conspiciunt homines, qui sacramentum Communionem à longo tempore recipiunt, nec solitam vivendi morem unquam mutant, hi sunt qui non annuntiant mortem Domini, cum sincero, ut oportet, desiderio sibi metipsis moriendi, ut vivat in ipsis Christus. Siqua forte eorum animas de eo cogitatio, vel desiderium aliquod subeat, evanida dumtaxat cogitationes sunt, & imaginaria desideria: cum non respondeant gratiæ Sacramenti, nec faciant quòd oportet ad consequendum id quòd desiderant. Ipsi namque satis est, quòd tres vel quatuor lacrymas, inter communicandum, ex oculis suis molliter exsillent. Et post tempus istud ad solitas redeunt ambitunculas, ad suos affectus, ad laudis appetitiones, ad disti actiones, ad vanitates, reque similes. Non pudet juniores Caluistas audire Virginem, per quam locutus est Spiritus sanctus.

Probat 5°. quia S. Bonaventura de præpa. 442 rât. ad Miss. c. 5. Apostoli verba, probet autem seipsum homo, sic exponit: Proba te ipsum, ex quanta charitate, & quali fervore accedis: non solum enim mortalia vitanda sunt, sed etiam venialia peccata; que per negligentiam & otium multiplicata, & etiam per inconsiderationem, ac per distractionem dissoluta vitæ, & male consuetudinis, licet (in quantum venialia) non occidant animam, tamen reddunt hominem tepidum, gravem, & obnubilatum, & inaptum, & ineptum ad celebrandum, nisi dicitur potuerit, & stipula venialium per afflatum Spiritû, & flammam charitatis ventilentur & consumantur, exardescendo igne caritatis, ex consideratione propriæ vilitatis. Ideo cave ne nimis tepidus & inordinatus accedas, & inconsideratus: quia indigne sumis, si non accedis reverenter, circumspice & considera. Unde Apostolus: "iudicium tibi manducat & bibit. Quod apertius insinuat, dum subdit, dicens: "Ideo inter vos imbecilles multi sunt, scilicet per fidei inconstantiam; & infirmi, id est gravi peccato sauciati; & dormiunt multi, scilicet per torporem & desidiam.

Probat 6°. quia eadem Apostoli verba Ba- 443 filius Magnus l. 1. de Bapt. c. 3 sic interpretatur, ut Apostolus non solum exigat probationem expurgatam à peccatis mortalibus, sed & eò usque à venialibus; ut iis h. mo mori non renuat, sed emendare curet: *Paulus enim contestatur* (inquit) *Christum Dominum nobis corpus suum manducandum præcepisse, in perpetuam Passionis suæ commemorationem, ita scilicet, ut qui vivunt, non sibi vivant, sed ei qui pro ipsis mortuus est; atque aded nos erga mortem ipsius religiosos ac memores præstando, vite nostre sanctitatem & sanctimoniam, quam qui non habet, & ad sancta nihilominus accedit, horrendam sibi damnationem acquirat. Sanctimoniam verò istam explicans dicit, oportere, ut quisquis accedit ad corpus & sanguinem Domini, in commemorationem ejus qui pro nobis mortuus est, & resurrexit, non solum purus sit ab omni mortali inquinamento carnis ac spiritûs, ne iudicium sibi manducat & bibit; verum etiam aperte palamque ostendat se memoriam ejus recollere, qui pro nobis mortuus est, ac resurrexit, exhibendo se mortuum quidem peccato, mundo ac sibi; viventem autem Deo, in Christo Jesu Domino nostro. Alius (inquit) Communioni nihil habet utilitatis, juxta sententiam Domini dicentis: "Caro non prodest quidquam. Imò accersit sibi, quæ talis est, iudicium, Apostolo quoque dicente: "Qui edit & bibit indigne, iudicium sibi manducat &*

bibit, non dijudicans corpus Domini. "Non enim terribile tantum iudicium habet, qui cum carnis ac spiritus inquinamento ad sancta accedit indignè; sed & qui negligenter & inutiliter edit ac bibit. Quia per memoriam ejus, qui pro nobis est mortuus & resuscitatus, non custodit illud Apostoli: "Confringit nos charitas Christi iudicantes hoc, quod si unus pro omnibus mortuus est, oportet ergo omnes mortuos esse" . . . Nam velut sine conscientia (id est discretionè, & iudicio reflexione) & inutiliter tale ac tantum bonum recipiendo. . . iudicium habet segnitiei. Cùm Dominus nec eos impios esse sinat, qui verbum otiosum proferunt; & vehementius quoque otiositatis iudicium declarat in eo qui talentum acceptum in otio & desidia integrum servaverat. . . Ita debemus etiam attendere quod sit iudicium ejus, qui indignè (quia otiosè, inutiliter, & sine serâ voluntate moriendi peccato, mundo, ac sibi, ut soli Deo vivat) edit & bibit. . . & hac ratione plus aliquantum contristat & infestat Spiritum sanctum, dum sine charitate illa vescitur, que urget, ut asimet se sibiipsum non vivere, sed et qui pro nobis mortuus est.

444 Propter eam idem Basilisus in Moral. reg. 80. c. 22 à communicacoe volentibus exigit, perficere sanctimoniam in timore Dei, & charitate Christi, neque habere maculam aut rugam (quam corrigere non curet); sed esse sanctum & immaculatum. Augustinus quoque hom. 50. inter quinquaginta, de peccatis venialibus loquens dicit, quod quamvis singula non terribili vulnere ferire sentiantur; tamen omnia simul congregata, & neglecta, velut scabies, quod plura sunt, nocent, & nostrum decus ita exterminant, ut ab illius Sponsi speciosi formâ præ filii hominum castissimi amplexibus (quibus animam fidelem dignè ad Eucharistia Sacramentum accedentem complectitur) separent, nisi medicamento quotidiana penitentia desecentur.

445 Enimverò quomodo dignus esset Sponsi celestis familiaritate & amplexibus; qui ad ipsum accedit sine reverentia, pietate & sanctitate? Profectò dignus non est divinâ illâ familiaritate, qui ad Sacramentum tanta pietatis sine pietate accedit; ad Sacramentum tantæ devotionis sine devotione; ad Sacramentum tantæ majestatis sine reverentia; ad Sacramentum tantæ sanctitatis sine cordis puritate & sanctitate; ad Sacramentum commemorativum Passionis & mortis Christi sine voluntate moriendi sibi, peccato & mundo; a deoque mortificandi quicquid in se vitiosum agnoscit, Sponsioque duplicere; ad Sacramentum denique perfectorum sine studio perfectionis; & ad Sacramentum infinitæ charitatis sine inflammata charitate, imò cum voluntaria tepiditate.

446 Septimò probatur ex Gregorio Magno l. 2. in 1. Reg. c. 1. ubi sic: Non saturantur ergo nisi famelici, qui à vitis perfecte jejunantes, divina Sacramenta percipiunt in plenitudine virtutis. Es quia sine peccato electi etiam viri esse non possunt; quid restat, nisi ut à peccatis, quibus eos humana fragilitas maculare non desinit, evacuari quotidie conentur? Nam qui quotidie non exhaurit quod deliquit, imò correctionem emendationemque parum curat, etsi minima sunt peccata que congerit, paulatim anima repletur, atque meritò fructum ei auferunt interna saturitatis. Hac repletionè nos evacuare Paulus infirmans, ait: "Probet seipsum homo, & sic de pane illo edat" . . . Quid enim est hoc loco probari, nisi evacuata peccatorum (etiam venialium, uti contextus manifestum facit) nequitia, se probatum ad Dominicam mensam, & purum exhibere? De repleta autem (peccatis venialibus, eaque evacuare negligenti) subdit: "Qui enim manducat & bibit indignè, iudicium

tibi manducat & bibit. " Qui ergo quotidie delinquimus, quotidie ad penitentia lamenta curramus (ne indignè manducemus & bibamus;) quia ipsa sola virtus est, que evacuat, quod in ventre anime culpa coadunat.

Octavò, ex Chrysofomo homil. 7. in epist. ad Hebr. dicente: Multi semel in anno sacrificii huius participes sunt; alii bi; alii septis. Ad hos ergo omnes mea convertitur oratio. . . Quis igitur possim lam laudabimus? An quis semel? An qui frequentius? An qui variis Communionem advenit? Neque hos, neque illos, sed eos demum, qui cum pura mentis conscientia, qui mundo corde, ac vitâ integrâ, atque inculpata, Christi corpore reficiuntur. Tales semper accedant; ceteri, qui saltem ad acquirendam vitam integram & inculpata serid non allaborant, sed parum aut nihil curant, nec semel accedant. Quid ista? quia iudicium sibi sumunt, & condemnationem, & penam, & supplicium. Quod sane mirum videri non debet: nam quemadmodum alimentum, quod naturâ suâ nutriendi vim obtinet, si in ventriculum naufragentem, atque impurum ingestum fuerit, ipsum gravat, damnum auget, atque adeo invictâ multiplici corruptelâ morbus creat: idem quoque in accidit, qui malè affecto animo tremenda illa perinde ac veneranda Sacramenta manducant. Quapropter homil. 60. ad populum Antiochenum: Accedas (inquit) nemo cum naufraga, nemo remissus; sed excitati, ac incensi, ac ferventes omnes accedant. Nam si iudes stantes, & calcamenta in pedibus habentes, & baculos manibus gestantes, ægum cum festinatione manducabant; te multo magis oportet esse solertem. Quapropter in omnibus oportet te vigilare: nec enim parva pena proponitur indignè, id est tepid.

Nonò, ex Ambrosio, Hieronymo, Theodoro, &c. sincerum sanctitatis, perfectionis, & sanitatis spiritualis studium pariter requiritibus in accedente ad S. Communionem. Siquidem Ambrosius l. 9. in Lucam Apostoli verba ista Hebr. 5. perfectorum est solidus cibus, divina applicans Eucharistia, esca (inquit) solidior est corpus Christi; esca proinde sanorum & perfectorum; non autem infirmorum, & imi effectorum non curantium sanitatem & perfectionem, seu sanitatis ac perfectionis studium: Ne infirmum validior cibus opprimat. . . Qui enim infirmus est, ovis manducat. Et rursum: Nemo cibum accipit Christi, nisi fuerit ante sanatus, saltem à languore spirituali, per serium atque efficax sanitatis studium. Similiter Hieronymus explicans illud Zachariæ, frumentum electorum, & vinum germinans virgines, dicit, hunc panem in comedendum, qui in Christo robusti sumus (id est non languidi, qui proficere non curant) bibendumque hoc vinum ab his virginibus, que sunt sancta corpore & spiritu. Et Theodoretus in cap. 5. Cantic. exponens verba ista: comedite propinquus mei. Illi (inquit) propinqui, perfecti sunt (id est se perficere, atque à vitis expurgare studentes) que ejus imaginem inviolatam & incorruptam servant (id est servare serid amittuntur) quique ipsi unum non sepidè & languidè, sed suamoperè exoptant.

CAPUT XXXVI.

Dispositiones à Sanctis requisitæ explicantur, earumque necessitas confirmatur.

Decima & ultima probatio, quâ priores illustrantur, & corroborantur, est quia ad dignam fructuosamque Communionem, ea saltem probatio requiritur, quâ quis rationabiliter confidere possit, vitam suam verè esse Christianam.